

Vergaderjaar 2022–2023

35 982

Staat van de Europese Unie 2022

K

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2022

Hierbij informeer ik uw Kamer over de verdere uitwerking van de communicatiestrategie om de Nederlandse burgers actief en evenwichtig te informeren over de Europese Unie, zoals gesteld in motie Koole II.¹ Uw Kamer heeft aangegeven op 18 oktober 2022 inbreng te leveren voor schriftelijk overleg met het kabinet over de brief van 8 juli 2022.² Deze brief geeft de laatste stand van zaken weer.

Het kabinet ziet het als zijn taak om de burger bij de Europese Unie te betrekken door deze te informeren, actief te luisteren naar wat de burger van de Unie verwacht en draagvlak te creëren. Op 27 mei jl. werd uw Kamer geïnformeerd over de plannen van het kabinet omtrent zijn inzet voor een levendige, goed geïnformeerde publieke discussie over (de voornemens van) de Europese Unie en de inbreng en ambitie van Nederland daarbij.³ Hiertoe zal het kabinet de komende jaren blijven inzetten op een aantal activiteiten om burgers beter te informeren over en te betrekken bij de Europese beleidsvorming. Voorbeelden hiervan zijn het heractiveren en uitbreiden van het «EU Back to School» programma en het monitoren van de visie van burgers op Europa door verschillende onderzoeksbureaus om zo het draagvlak voor EU-voorstellen te vergroten. Daarnaast zal het kabinet communicatiemiddelen ontwikkelen en inzetten, zoals thematische video's (gericht op de rol van de EU in het dagelijkse leven van de Nederlander). Verder werkt het kabinet in dit verband aan een serie achtergrondartikelen aan informatieve korte video's over de werking van de EU.

In het kader van de Conferentie over de Toekomst van Europa organiseerde het kabinet in 2021 de burgerdialogen «*Kijk op Europa*». In het kader van deze dialogen hebben gesprekken met Nederlanders uit het

¹ Kamerstuk 35 982-G.

² Kamerstuk 35 508-V.

³ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-9c600225c717a1670a0d2acabd04136a709149cb/1/pdf/kamerbrief-inzake-uitvoering-over-een-publieksdiscussie-over-de-toekomst-van-europa.pdf>.

hele land plaatsgevonden over de toekomst van de Europese Unie. Het eindrapport van deze dialogen is gedeeld met uw Kamer en vormt een belangrijk kompas voor het kabinet wanneer het gaat om de wensen en verwachtingen omtrent de EU van de Nederlandse burgers.⁴ Zo vinden Nederlanders onder meer dat de EU vaker en het liefst blijvend de dialoog aan moet gaan met burgers.

Het kabinet onderschrijft het belang van het betrekken van de Nederlandse burgers bij het Europese besluitvormingsproces. In lijn met de motie Koole I en II ziet het kabinet het ook na de Conferentie over de Toekomst van Europa als zijn taak de burger bij de Europese Unie te betrekken door deze te informeren en actief te luisteren naar wat de burger van de Unie verwacht.

Het kabinet zal aan deze taak invulling geven door, naast bovengenoemde instrumenten, de burgerdialogen over Europese onderwerpen voort te zetten. Gedurende twee jaar is het kabinet van plan om in kleinschalige bijeenkomsten en werkbezoeken in alle provincies van Nederland actief het gesprek met burgers over de EU aan te gaan. In totaal zullen er minimaal 24 burgerdialogen georganiseerd worden. De bevindingen van deze burgerdialogen zullen worden verzameld, gebundeld en aan de betrokken bewindspersonen worden aangeboden.

Bij de werving van de door het onderzoeksbureau aangestelde deelnemers aan de burgerdialogen, gaat de aandacht uit naar diversiteit en inclusiviteit van de gesprekspartners waarbij wordt gestreefd naar een zorgvuldige afspiegeling van o.a. leeftijd, afkomst, regio, gender, sociaaleconomische positie en opleiding. Er zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan het bereiken en betrekken van moeilijk bereikbare doelgroepen en jongeren.

De dialogen zullen thematisch en inhoudelijk worden gestructureerd en ingericht aan de hand van specifieke thema's die aansluiten bij de prioriteiten van het werkprogramma en de Staat van de Unie van de Europese Commissie:

1. Een Europese Green Deal
2. Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk
3. Een economie die werkt voor mensen
4. Een sterker Europa in de wereld
5. Bevordering van onze Europese levenswijze (migratie, gezondheid etc.)
6. Een nieuw impuls voor de Europese democratie (Europees burgerschap, rechtstaat)

Bovenstaande onderwerpen dienen als kader en kunnen verder aangevuld worden door bijvoorbeeld actuele ontwikkelingen binnen de EU.

Naast de burgerdialogen zullen op 9 mei 2023 en op 9 mei 2024 (de Dag van Europa) grotere bijeenkomsten worden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten zal er o.a. worden teruggeblikt op het afgelopen jaar, waarbij de aandacht zal uitgaan naar geopolitieke ontwikkelingen in relatie tot de (toekomst van de) EU en de resultaten van de voorgaande burgerdialogen.

Verder zullen de burgerdialogen worden ondersteund door een (online) communicatiecampagne met als focus het informeren over de EU en de interactie met de Nederlandse burgers.

⁴ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-e3daed9bb873dee87379af415440210175d13e57/1/pdf/eindverslag-kijk-op-europa.pdf>.

De start van de burgerdialogen en de bijbehorende communicatiecampagne staat gepland voor eind dit jaar/begin 2023 en loopt tot eind 2024. Voor de burgerdialogen en de communicatiestrategie gezamenlijk is voor 2023 en 2024 in totaal 1.200.000 euro begroot uit de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Tussentijds zal er een evaluatie plaatsvinden om te bezien of bovenstaande instrumenten kunnen worden omgezet naar een structureel programma om zo de burger blijvend te betrekken, te informeren en actief te luisteren naar wat de burger van de Unie verwacht.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra